

מסורת הש"ס

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

עה.

עין משפט
גר מוצה

א א מ"י פ"ח מהל'
ק"ס הלכה ט'
ב ב מ"י פ"ח מהל'
מחל'ת אסור'ת ה'
כ ט"ס ע"ד י"ד ס' קמ'
ספ"ד:
ג ג ד מ"י פ"ח מהל'
ק"ס הלכה י'
ד ד מ"י פ"ח מהל'
טומ'ת לר'ת הלכה
ה:
ו ו מ"י פ"ח מהל'
סנהדרין הלכה ג:
ז (מ"י פ"ח מהל' עשה
הקצנת ה' ה'):

לעזר רש"י

אגרי"ה: [אגרי"ה].
חיות: חיות.
אגרי"ה: חיות.

רבינו תנאל

תנאל: אין צולין את הפסח
על האסכלא ואת הפסח
אסכלא מנוקבת פסח.
ומבטא לן אליבא דמאן
דאסר לצלות את הפסח על
האסכלא דמבטא לן שון
האש בעצמה שוכבת אותו
אני צלי את הפסח ואת
האש שוכבת אותו
קלפיו עולה שון אסור
הוא גרופו ואפ"כ את
הפסח. ולדברי האוסר צלית
הפסח באסכלא מהו. אפ"כ
לית דב אדא הפסח מותר.
אני דאמר רבי יוחנן גרופו
שהסרי גרופו וצלה בו
את הפסח אין זה צלי את
משום שנאמר צלי את שני
פעמים (ויקרא) טעמא
דכתיב צלי את שני קרינא
בה. [ג:] למשום כי
הא גרופא צלי את קרינא
בה. ושניין גלי רחמנא
בעלית הפסח דלאו את
הא וילפין מינה. אי בעית
אימא רי. תרי תבתי ונתמ
על גבי גחלים רבי אומר
אומר אני שזה צלי את.
ומי אמר רבי תנאל את
הוא והתנא מכות את
אין לי אלא שנכח באש
ופרשה בה נגע הוא שהיה
טמא. כנה בגחלת ברקס
כיו. מין. תל סבה מכה
רובה כלומר שיה שושל
המכות מכה לרבות כל
מכות הבאות מחמת אש.
מדרבי לנחלת מרביא
דקרא ש"מ דנחלת לאו
אש הוא. ושניין כי קא
מריב קרא גחלת של
מחבת. אבל נחלת של עץ
ודאי אש היא. אני דנחלת
של מחבת אינה אש. והא
בה כהן דכתיב בה באש
תשרף וא"ר תנא פתילה
של אבר. ושניין שאני
התם דאמר קרא באש
תשרף מדרל כתיב תשרף
באש דמשמע אין שריפה
עולה לה אלא באש. אלא
כתב דחמנא באש תשרף
לרבות כל שריפה הבאה
מכא האש ואפ"כ אינה
אש בעצמה. אבל מריס
הנשרפים דכתיבא האש
אחר שריפה שנאמר ושרף
אותו על עצמי באש. אין
שריפה עולה לה אלא באש
עצמה. למשום: סיד רותח
ונפסיס ורחמים וכו' וצא
בהן. ס' היא מהרה. ס'א
לעל והוא מהרה. וילקס
בלשון אבל הפתרון אחר.

וגרפו ואפ"כ את הפסח מהו. תנאל: לרבי"ה מאי קבעי הא
קמי ספא (ו) נישלש ע"ג גחלים דברי הכל מותרת ואפ"כ
למאן דמוקי התם בגחלים עוממות לא גרע חומה ממוס חרס התנור
שגרפו ויתיר ר"י שאני גחלים שאין חומה בא מחמת השלכת אלא
מחמת עמון ועפרה בעלמא הן אכל
חוס התנור שגרפו מחמת חוס שלהבת
האנוקה בא שהוא אסור גמור
הילכך מיבעי ליה ויתמה לר"י כיון
דהפסח אסור כשאנוקה כנגדו וחוס
אנוקה אסור א"כ כשגרפו ואפ"כ
את הפסח נמי הא אסור הפסח ופי'
ר"י דאפילו כשאנוקה כנגדו לא
אסור אלא מדרבנן ולא משמע כן
בשמעון וגם לא הוה שייך לפלוגי
אזי יש שנה עדים כפסח אי לא
וירושלמי דייק כשהפסח נלל כחנור
והגחלים מחמיו הלל חוס התנור
כמו כן מנשלו והוה ללי מחמת דבר
אחר ומפרש כי איכא אש האש נלל
כה התנור והתנור מלך חוס הגחלים
שלא יתפסר: אין י' א"א שנובה
באש מניין ב'. אע"ג דשנין מכות
שון לכל דבר דשנין ומכא טעמא
בשנובה אחד נשער לנן ונפשיין מ"מ
נפקא מינה לענין צלית דשנין ומכא
אין מלפנין: כ"ה בגחלת
בנפסיס ב'. תמה מה בין נפסיס
רומח וסיד לתרוסו של תנור דלמרינן
לעיל טעמא דכח רחמנא ללי אש
שני פעמים הא לאו הכי צלי אש
קרינא גיה והכל אילטריך לשני
וגפסיס רומח ריבויא אכל מלש לא
הוה יענא: הא לאו הכי גחלת
לא איקרי אש. נחלא לרש"י דהוה
מלי למינר גלי רחמנא במכא
וגפסיס מינה ולא אילטריך לשני
צ"ל אלא משום לשון אחרון דלעיל
מיהו תמה אמאי לא משני דרבי
איירי בגחלים לנחשט והכל לא
אילטריך לרבי"ה אלא עוממות דלא
איקרי אש דמנוסח בסמוך וי"ל נהי
דנחלת דקרא היינו עוממות סתם
גחלת דמשה ודבריהם היו לנחשט:
באש תשרף לרבות כל שריפות.
דמשק ריבויא אש דהוה
מלי למינר באש ממוס:
למעוטי אבר מעיקר. הקשה
ה"ר יוסף יומא באש
פרט תשרף כלל ועשה כלל מוסק
על הפרט ורבי כל מילי ואפילו אבר
מעיקרו דלא דמי לפרט וי"ל דכלל
דמשק קאי אפרט כלומר כמה
תשרף באש הלכך לא מריבין
מתשרף אלא דומיא דאש דקאי
עליוהי והוה כלל הלכך לפרט
דלמרינן ככסוי הדס (מולין דף פח):
דלין דנין אומה בכלל ופרט ריבויא.
והקשה רבינו יעקב דאורליי"ש אמאי
אילטריך קרא למעוטי אבר מעיקרו
הא שמעיין ליה מדאילטריך לא
תבערו למעוטי שאין שריפת בה כהן
דומה שנת מכלל דלין יכול לשורפה
כאבר מעיקרו דאי יכול לשורפה
א"כ פשטא דלא דמית שנת אומה
דיכול לעשות כלל דמית שנת אומה
ר"י דלא פירכא הוה כלל דאילטריך
קרא היכא דליכא אבר מעיקרו דלי
לח תימא הכי תיקשי אמאי אילטריך קרא דלא דמי שנת כיון שיכול להרחיק פתילה של אבר מערב שנת: [ויעין חוס' יבמות י': ד"ה טעמא] תלמוד

לקיוסא דפירא. איגרי"ה: טעם הפסח עומד בו שלא הוליא ממנו כלום
ולע"פ שהולש מאליו ונתקלקל טעמו מוליא דס שכתו בקרבו:
הכל ליתא לקיוסא דפירא בעיניה. שכלנו ללי דהאשון: מנוקבת.
עשה כדריחם ענין שלנו ויש חלל גדול בין צלית לרית ונתן
השפד לרומח וכל העלה נלל באר
שני שני צריחם שאין צדו נוגע
נכרול: לרדברי האוסר. נפרק כל
שעה (לעיל ט'): רבי אומר הפסח אסור:
מסו. הכל אין שנה עדים כפסח:
ללי אש. קרינא גיה וגבי עלי אסורא
מיהא יתמר דהתם לא כתיב מיעוטא:
אש קפיד רחמנא. וחוס התנור
מולדת אש הוא ואס חתן בו נגד
שקף ועשה פסח ואש: פסחו.
לפסח ולא הנדיל אלא חתכו נשים
ושלש מקומות למר ללייטו.
אינקרי"ה: נלל: כרמך. אפר
רוח: נפסיס. מין סיד הוא:
מניין. שנין משום מכא ולא משום
שנין. ואף על פי שמהו ושנין שון
צטומאן נפקא מינה דהלי גרס
מכא מכא מחמת אור חלי גרס
מכא שנין שהוא לקות חוס אחר שלא
היה מחמת האור אין מלפנין. כהלל
קלוקס קדור אל שפך
הדשן ושרף אותו על
עצם באש על שפך
הדשן ושרף:
ויקרא ד' ב'
(א) רש"י: ד"ה קמ"ל ור'
למסקי ומורח ורחמנא
ניב נחלא לפענין דהלי
לשנא דרש"י לנחשט קא
מלפנין ור' יוסף דהלי
דבר נחמן כהני ג"ה
למסקי ומורח ורחמנא
חממות ממעטין לה
מניש ורחמנא מדרב נחמן:
(ב) תוס' ד"ה וגרפו ור'
קמי ככסא ניב כפרק
כל שנה דף כ"ו ע"כ:
מוסף רש"י
במלפני עולה. קלפיו
למסקי ומורח ורחמנא
ככלל פרי ואסורין משום
עולה (ויע' כ"ה). בגחלת.
פסח שלא כנה (מולין)
ח. ברמך. אפר יוס' וס'
שמו כלל שני: שש.
בנפסיס. מין סיד וסופין
אומה כמן סיד (שש).

הגהות הב"ח

(א) רש"י: ד"ה קמ"ל ור'
למסקי ומורח ורחמנא
ניב נחלא לפענין דהלי
לשנא דרש"י לנחשט קא
מלפנין ור' יוסף דהלי
דבר נחמן כהני ג"ה
למסקי ומורח ורחמנא
חממות ממעטין לה
מניש ורחמנא מדרב נחמן:
(ב) תוס' ד"ה וגרפו ור'
קמי ככסא ניב כפרק
כל שנה דף כ"ו ע"כ:

מוסף רש"י

במלפני עולה. קלפיו
למסקי ומורח ורחמנא
ככלל פרי ואסורין משום
עולה (ויע' כ"ה). בגחלת.
פסח שלא כנה (מולין)
ח. ברמך. אפר יוס' וס'
שמו כלל שני: שש.
בנפסיס. מין סיד וסופין
אומה כמן סיד (שש).

